

התאמת טיפול תרופתי סביב ניתוח בריאטרי - קידום והטמעת ידע במכבי

דר' אנה אוצ'רשיאנסקי, מובילת תחום בריאטריה ברקחות, דר' שני רות פרוינד, דר' הודא זייד, רוקחים קליניים מכלל מחוזות מכבי, דר' שירי גיא אלפנדרי, פרופ' אהוד קליין, מנהל תחום כירורגיה, גלית קאון נדבנק, דיאגנוסת קלינית, מובילת תחום בריאטריה ארצית, אורית בן שוהם, שרונה שונומן, מנר' חנוך זינמסקי, דר' יוסי למוניצקי, רוקחות מחוזיות-מנר' אורית מוזר, מנר' שלומית ישי, מנר' ורד רב הון, מנר' טלי קניג, מנר' אתי שטיינפלד.

רקע

להערכת הטיפול התרופתי סביב הניתוח הבריאטרי בחולה הנוטל תרופות באופן קבוע, חשיבות רבה לצמצום הסיכונים הכרוכים בניתוח, למניעת כשל טיפולי או לחילופין רעילות עקב השינויים בספיגת התרופות. הניתוח הבריאטרי עלול להשפיע על הפרמקוקינטיקה של תרופות, מצריך התאמת צורות מתן ולעיתים גם ניטור רמות בדם של תרופות בעלות חלון תרפויטי צר. אולם, המידע התרופתי בתחום מתפתח זה דל וההנחיות הקליניות מצומצמות. יתרה מכך, גם מודעות הצוות להשלכות הניתוח על סטטוס הטיפול התרופתי והשינוי הצפוי באיזון מצבם אינה מספקת ומכאן שקיים אתגר להנגשת המידע ולהעלאת מודעות הצוות הרפואי להתאמת הטיפול התרופתי.

מטרה

קידום, הנגשה והטמעת הידע בתחום התאמת טיפול תרופתי סביב ניתוח בריאטרי, בקרב צוות הרפואי.

שיטות

יזומה לכתובת חוברת בריאטריה

- בחירת נושאים נבחרים השכיחים בחולה הכרוני, המצריכים התאמת טיפול תרופתי טרום ולאחר הניתוח.
- סקירת ספרות וסיכום הממצאות תרופתיות למעקב ושינוי טיפולי הנדרשים סביב הניתוח הבריאטרי.

קידום ייעוץ פרטני ע"י רוקח קליני לרופא המטפל:

- הכללת סעיף על חשיבות ייעוץ רוקחי קליני בהנחיות קליניות שהופצו לרופאים בוועדות טרום ניתוח בריאטרי בארגון.
- במטופלים שנוטלים טיפול תרופתי כרוני - הועדה ממליצה לרופא המטפל לפתוח הפנייה לייעוץ וירטואלי של רוקח קליני לפני מועד הניתוח, ובמקרים מסוימים אף מתנה את קבלת האישור לניתוח בייעוץ זה.

תוצאות

- פרסום מהדורה הראשונה של החוברת להתאמת טיפול תרופתי סביב ניתוח בריאטרי בפורטל רופאי מכבי. חוברת זו היא פרי עבודה מקיפה של הרוקחים הקליניים מכלל המחוזות. החוברת כוללת מובאות ותשעה פרקים נבחרים אודות התאמת טיפול תרופתי סביב ניתוח בריאטרי במצבים רפואיים שכיחים.

תוכן חוברת בריאטריה מובאות

- מבווא לטיפול תרופתי בחולים בריאטריים
- עשרת הכללים לטיפול תרופתי בחולה הבריאטרי
- טבלה מסכמת של טיפול תרופתיים נבחרים
- תזונה לאחר ניתוח בריאטרי

טיפול תרופתי במצבים רפואיים שכיחים

- שיכון כאב
- פסיכיאטריה
- סוכרת סוג 2
- טיפול אנטי תרומבוטי
- יתר לחץ דם
- דיסלימדיה
- מניעת הריון ו-HRT
- היפותירואידיזם
- אוסטאופורוזיס

- בתחום הייעוץ הפרטני, ניתנו 1,018 ייעוצים של רוקחים קליניים במטופלים בריאטריים במכבי בין השנים 2014-2021, כאשר העלייה התלולה ביותר התרחשה בשנים 2018-2020, לאחר פרסום החוברת והכנסת סעיף ייעוץ רוקחי קליני בהנחיות שהופצו לוועדות טרום הניתוח.

מספר פניות לרוקח קליני בנושא בריאטריה בקופת חולים מכבי בשנים 2014-2021

מסקנות

העלייה בשיעור הפניות לייעוץ רוקח קליני במטופלים בריאטריים מעידה על הפנמת חשיבות הייעוץ התרופתי בקרב אוכלוסייה זו וממחישה את הצורך בשילוב רוקח קליני במרפאה הבריאטרית.